

Ольхова Лілія Ігорівна,
методист Державного навчального закладу
«Вище професійне училище №11 м. Хмельницького»,
olyovalilia33@gmail.com

МЕТОДИЧНИЙ ТРЕНІНГ **«СУЧАСНИЙ УРОК. САМОАНАЛІЗ СУЧАСНОГО УРОКУ»**

Мета тренінгу:

розширити знання педагогічних працівників про сучасні форми і методи навчання і на основі цієї інформації формувати у викладачів навички ефективної взаємодії зі здобувачами освіти.

Форма проведення: методичний тренінг.

Учасники: викладачі зі стажем роботи до 5 років

Матеріали для тренінгу: картки «Правила роботи в групі», кольоровий папір, ножиці, роздаткові картки з інформаційним матеріалом, кольорові фішки, аркуші формату А-3, фломастери.

ХІД ТРЕНІНГУ

Т р е н е р.

Сьогодні ми з вами зібралися на занятті, яке проводиться у формі методичного тренінгу. Тренінг – це продуктивний і цікавий процес. Одночасно з отриманням нової інформації ми будемо обговорювати незрозумілі моменти, задавати питання.

Тема нашого тренінгу: **«Сучасний урок. Який він? Самоаналіз сучасного уроку».**

Гаслом нашої роботи будуть слова К. Ушинського **«Учитель як фахівець живе доти, поки вчиться».**

Основними завданнями нашого тренінгу є:

- поглиблення уявлень учасників тренінгу про сучасний урок;
- вдосконалення навичок робити самоаналіз уроку;
- формування у викладачів уміння працювати в команді;
- розвиток навичок активного слухання, ефективного спілкування;
- навчання різноманітним прийомам вербального спілкування;
- навчання спілкуватися толерантно;
- розвиток навичок відповідальної поведінки.

МЕТОДИКА «ПРАВИЛА ДЛЯ ГРУПИ»

Мета: активізувати учасників до роботи в групі, уміти знаходити засоби вербального спілкування, формувати толерантність, тактовність.

Т р е н е р.

А зараз ми об'єднаємось в групи за кольорами і повторимо правила роботи в групах.

Правила прикріплюються на дошку.

1. Дотримуйтесь теми.
2. Будь-які ідеї цінуються.
3. Вислуховуй усіх, не перебиваючи нікого.
4. Не говори нічого одночасно з іншими.
5. Людина сама вирішує скільки часу вона відводить спільній роботі.
6. Поважай різні думки.
8. Будь-які питання важливі.
9. Ми всі – партнери.

МЕТОДИКА «БУКЕТ ОЧІКУВАНЬ»

Мета: сприяти формуванню позитивної самооцінки й усвідомлення унікальності особистості кожної людини.

Кожному учаснику видається кольоровий аркуш паперу.

Тренер.

Правила вибрані, можна братися за роботу. Що ж нам дасть сьогоднішня наша зустріч? Необхідно на аркушах кольорового паперу написати, що ви очікуєте від цього тренінгу, озвучити, але поки залишити її на столах.

Учасники семінару заповнюють листочки.

Тренер.

Сучасна методична література популяризує величезну кількість методів і форм, які дозволяють установлювати нові взаємини між викладачем та здобувачами освіти, підвищувати ефективність і результативність навчального процесу. Як же розібратися в невичерпному потоці цієї інформації, які форми і методи використовувати, щоб цей урок став дійсно результативним? Дуже часто викладач стикається з проблемами: у якій формі провести урок, які взагалі існують типи уроків, як правильно провести самоаналіз уроку. Кожен проведений педагогом урок є унікальним і відрізняється від інших метою, змістом, методами, структурою тощо.

Існує більше десяти типологій уроків, що пояснюється різноманітністю ознак, за якими класифікують заняття. Найважливішою складовою навчально-виховного процесу, його початковою точкою є дидактична мета. Тому найбільш реальною і наближеною до практики є типологія, в основі якої лежить зазначений критерій. Ця класифікація має такий вигляд:

- ✓ урок формування знань;
- ✓ урок формування та вдосконалення навичок і вмінь;
- ✓ урок застосування знань, умінь і навичок;
- ✓ урок узагальнення та систематизації знань;
- ✓ урок контролю та корекції знань, умінь і навичок;

✓ комбінований урок.

Кожне з цих занять може проводитися в різних формах (лекція, гра, віртуальна подорож, практична робота, тренінг тощо). Тому важливо в поурочних планах окремо записувати тип уроку та його форму проведення й обов'язково чітко сформулювати мету.

МЕТОДИКА «АСОЦІАТИВНИЙ РЯД»

Мета: активізувати мислення учасників тренінгу шляхом висловлення власних думок, розкрити сутність поняття, поділитися досвідом з колегами, визначити аспекти проблеми.

Робота в групах, презентація результатів

Тренер.

Кожна група повинна записати характерні ознаки сучасного уроку на основі перших літер поняття «сучасний урок».

Наприклад:

- С – самовираження, самостійність, самоосвіта;
- У – успішність, урізноманітнення, удосконалення;
- Ч – чіткість, чесність, чуйність;
- А – актуальність, активність, аналітичність;
- С – самоконтроль, саморегуляція, системність;
- Н – навички, науковість, наполегливість;
- ИЙ
- У – уміння, упевненість, універсальність;
- Р – раціональність, результативність, різноманіття;
- О – оптимальність, організація, об'єктивність;
- К – комфорт, корекція, контроль.

Тренер.

Озвучимо і порівняємо ваші записи. До вашої уваги пропонується загальна картина сучасного уроку.

Презентація «Сучасний урок»

МЕТОДИКА «ПРОЕКТ «СУЧАСНИЙ УРОК. ЯКИЙ ВІН?»

Мета: поглибити уявлення про теоретичні засади сучасного уроку: його характерні ознаки, етапи, стадії, функції, методи.

Тренер.

Опрацюйте в групах інформаційний теоретичний матеріал, поділіться своїми думками.

Робота в групах, презентація результатів.

Для сучасного уроку характерними ознаками є:

- гуманітарний потенціал і гуманізація навчання;
- варіативність і гнучкість структури уроку;
- спрямованість уроку на особистість учня;
- системний підхід до архітектури уроку та процесу навчання;
- спрямованість уроку на головне – генералізацію навчання;
- повне засвоєння нового матеріалу на уроці;
- оптимізація форм роботи на уроці.

МЕТОДИКА «МОДЕЛЬ НЕТРАДИЦІЙНОГО УРОКУ»

Мета: удосконалити знання про нетрадиційні форми навчання; стимулювати викладачів працювати творчо, використовуючи нетрадиційні методики.

Для осучаснення навчальної діяльності, наповнення її новим змістом можна пропонувати готову інформацію, а можна знайомити з методами її отримання за допомогою самостійного пошуку. Запровадження нетрадиційних методик стимулює творчість здобувачів освіти, створює сприятливі умови для співпраці, формує цілісну особистість. Пропоную для опрацювання декілька моделей нетрадиційних уроків.

Робота в групах, презентація результатів.

КОМП'ЮТЕРНИЙ УРОК

1. Основними частинами комп'ютерного уроку є:

- вступ;
- організаційна частина;
- актуалізація зон актуального та найближчого розвитку (засвоєння опорних ЗУН);
- закріплення матеріалу, повторення та застосування;
- контроль засвоєння;
- корекція;
- узагальнення;
- домашнє завдання.

Вид комп'ютерного уроку залежить від загальної дидактичної структури уроку, варіанта використання ІКТ, обсягу делегованих комп'ютеру функцій викладача, виду використовуваних комп'ютерних засобів (текстові, відео, аудіо).

Для плану конкретного комп'ютерного уроку викладач:

- складає тимчасову структуру уроку;
- із резервів комп'ютерного забезпечення відбирає найбільш ефективні засоби, розглядає доцільність їх застосування;
- відібрані матеріали слід оцінити і в часі, адже їхня тривалість не повинна перевищувати санітарних вимог і норм;
- запланувати резерв часу;
- зі знайдених матеріалів (файлів) скласти презентаційну програму;
- при плануванні досягнення визначених цілей передбачити їх поетапну діагностику.

УРОКИ – МАНДРІВКИ

Одним із найцікавіших нетрадиційних уроків упродовж усіх етапів вивчення матеріалу є **уроки-мандрівки**.

Особливість цих занять полягає в тому, що їх можна проводити як в умовах аудиторного приміщення (заочні мандрівки: урок-екскурс, урок-подорож, урок-«картинна галерея»), так і поза ним (очні мандрівки: урок-екскурсія, урок-марафон).

Педагогічний досвід підтверджує наявність наступних етапів у структурі уроку-мандрівки:

І. Організаційний момент.

Привітання та побажання гарного настрою.

Перевірка готовності здобувачів освіти до заняття.

II. Ознайомлення з темою та правилами проведення уроку-мандрівки.

III. Постановка мети і завдань.

IV. Систематизація, узагальнення засвоєних знань, умінь та навичок.

Фронтальне опитування.

Елементи дискусії. Відповідь на проблемне запитання.

Фізкультхвилинка.

Індивідуальна робота здобувачів освіти.

Робота в групах. Виконання завдань творчого або дослідного характеру.

Дидактична гра з елементами змагання.

V. Підсумок уроку.

Підсумкова бесіда.

Оцінювання роботи здобувачів освіти на уроці.

VI. Домашнє завдання практичного характеру.

Мета таких уроків: зацікавити всіх здобувачів; створити атмосферу невимушеності та веселих настроїв в учнів; стимулювати до розвитку творчих задатків учнів: кмітливості, логічного мислення, уяви; швидко орієнтуватися в особистих знаннях, використовувати їх на практиці.

ІНТЕГРОВАНІ УРОКИ

Відома в наш час думка, що учень – це не посудина, яку потрібно заповнити, а факел, який слід запалити, завоювала широке визнання. Прагнучи запалити цей факел, домогтися глибоких, міцних знань, а головне – стійкого інтересу до предмету, творчі педагоги випробують багато нестандартних форм та методів навчання.

У сучасному педагогічному процесі значного розвитку набула ідея предметної інтеграції. Втілюють її шляхом інтегрованих уроків, підготовка до яких передбачає:

- а) зіставлення матеріалу різних предметів для визначення споріднених тем;
- б) «конструювання» заняття;
- в) визначення завдань уроку, написання плану-конспекту.

Інтегрованим можна назвати урок, метою якого є «спресувати» споріднений матеріал кількох предметів навколо однієї теми та систематизувати його. Тоді здобувачі освіти пізнають явища, поняття, закономірності природи з різних боків.

МЕТОДИКА «РЕФЛЕКСІЯ»

Мета: закріпити позитивні результати тренінгу.

Т р е н е р.

Сьогодні під час заняття ми повторили теоретичні засади сучасного уроку, вправлялися у практичному застосуванні нетрадиційних уроків та уроків з ІКТ, вдосконалювали навички самоаналізу уроку. Педагогічна практика показує, що робота в інтерактивному режимі дає високу якість знань здобувачів освіти незалежно від рівня знань з предмета. Ці методи навчання:

- розвивають уміння працювати самостійно та в колективі, залучають учнів до спілкування;

- створюють доброзичливу атмосферу на заняттях;
- формують навички самопідготовки;
- сприяють гармонійному розвитку якостей особистості.

Т р е н е р.

Повернемося до «ваших очікувань», і, якщо вони виправдані, прикріпіть ваші стікери на дошку.